

Divorzju - Polonja

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa originali ta' din il-paġna pl għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma l-kundizzjonijiet għall-ksib ta' divorzju?
- 2 X'inhuma r-raġunijiet għal divorzju?
- 3 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' divorzju f'dak li jirrigwarda:
 - 3.1 ir-relazzjonijiet personali bejn il-konjuġi (pereżempju l-kunjom)?
 - 3.2 il-qsim tal-proprjetà tal-konjuġi
 - 3.3 it-tfal minorenni tal-konjuġi
 - 3.4 l-obbligu ta' flas tal-manteniment lill-konjuġi l-ieħor?
- 4 F'termini prattiċi, xi jfisser it-terminu legali "separazzjoni ġudizzjarja"?
- 5 X'inhuma l-kundizzjonijiet għal separazzjoni ġudizzjarja?
- 6 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' separazzjoni ġudizzjarja?
- 7 Fil-prattika, xi jfisser it-terminu "annullament taż-żwieġ"?
- 8 X'inhuma l-kundizzjonijiet biex jingħata annullament taż-żwieġ?
- 9 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' annullament taż-żwieġ?
- 10 Hemm mezzi alternattivi mhux ġudizzjarji biex jissolvew il-kwistjonijiet relatati mad-divorzju mingħajr il-bżonn ta' rikors il-qorti?
- 11 Fejn għandi nippreżenta r-rikors (petizzjoni) tiegħi għal divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ? Liema formalitajiet għandhom jitharsu u liema dokumenti għandi nehmeż mar-rikors tiegħi?
- 12 Nista' ningħata għajnuna legali biex inkopri l-ispejjeż tal-proċedura?
- 13 Huwa possibbli li deċiżjoni relatata ma' divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ tiġi appellata?
- 14 X'għandi nagħmel biex deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti fi Stat Membru ieħor tiġi rikonossuta f'dan l-Istat Membru?
- 15 F'liema qorti għandi nirrikorri biex nopponi għar-rikonossiment ta' deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja /annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti ta' Stat Membru ieħor? Liema proċedura tapplika f'dawn il-każijiet?
- 16 Liema liġi tad-divorzju tiġi applikata mill-qorti fil-proċeduri ta' divorzju bejn konjuġi li ma jgħix f'dan l-Istat Membru jew li huma ta' nazzjonalitajiet differenti?

1 X'inhuma l-kundizzjonijiet għall-ksib ta' divorzju?

Il-qorti toħroġ digriet ta' divorzju, li jiddetermina jekk wieheg mill-konjuġi huwiex responsabbli għall-falliment taż-żwieġ, u jekk iva, liema minnhom. Jekk jitolbuha ż-żewġ konjuġi, il-qorti ma tiddeċidix dwar ir-responsabbiltà.

Divorzju ma jiddependix minn separazzjoni qabel.

2 X'inhuma r-raġunijiet għal divorzju?

Ir-raġunijiet għal divorzju huma li ż-żwieġ ikun sfaxxa kompletament u b'mod irrimedjabbli. Iż-żewġ kundizzjonijiet (l-Artikolu 56(1) tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela) iridu jiġu ssodisfati).

3 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' divorzju f'dak li jirrigwarda:

3.1 ir-relazzjonijiet personali bejn il-konjuġi (pereżempju l-kunjom)?

Fi żmien tliet xhur wara li digriet ta' divorzju jsir finali, konjuġi ddivorzjat li jkun biddel kunjomu meta żżewweġ jista' jmur lura għal kunjom xubitu billi jippreżenta dikjarazzjoni ta' volontà lill-kap tar-reġistru pubbliku.

Konjuġi li jkun iddivorzjat jista' jerġa' jiżżewweġ.

3.2 il-qsim tal-proprjetà tal-konjuġi

Il-proprjetà komuni tal-konjuġi, li tinkludi l-proprjetà li jkunu kisbu flimkien, hija stabbilita mil-ligi maż-żwieġ (sjieda kongunta statutorja). Is-sjieda kongunta statutorja tispicċa meta ż-żwieġ jinħall, jiġifieri meta d-digriet tad-divorzju li jholl żwieġ isir finali.

Fuq talba ta' wieħed mill-konjuġi, il-qorti tista' taqşam il-proprjetà komuni fid-digriet tad-divorzju. Il-proprjetà tal-konjuġi miksuba flimkien tikkonsisti f'dawk l-oġġetti miksuba minn konjuġi wieħed jew it-tnejn flimkien matul iż-żmien kemm iddum is-sjieda kongunta statutorja.

Iż-żewġ konjuġi għandhom sehem indaqs mill-proprjetà komuni.

Għal raġunijiet importanti, kull wieħed mill-konjuġi jista' jittlob li l-qorti taqşam il-proprjetà komuni skont kemm il-konjuġi jkun ikkontribwixxa biex tinkiseb dik il-proprjetà.

Barra minn hekk, meta l-konjuġi jikkondividu akkomodazzjoni, fid-digriet tad-divorzju l-qorti tiddetermina kif għandha tintuża l-akkomodazzjoni filwaqt li l-konjuġi ddivorzjati jkomplu jikkondividuha. Fuq talba taż-żewġ konjuġi, il-qorti tista' taqşam l-akkomodazzjoni kondiwiża jew tassenja l-akkomodazzjoni lil wieħed mill-konjuġi jekk il-konjuġi l-ieħor jaqbel li jittlaq minnha mingħajr ma jingħata akkomodazzjoni alternattiva.

3.3 it-tfal minorenni tal-konjuġi

F'digriet ta' divorzju l-qorti tiddeciedi dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri għat-tfal kollha minorenni taż-żewġ konjuġi u dwar il-kuntatt bejn il-ġenituri u t-tfal. Il-qorti tiddetermina wkoll l-ammont li jrid jifhallas minn kull konjuġi biex ikopri l-manteniment u t-trobbija tat-tfal (l-Artikolu 56(1) tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela).

Il-qorti tista' tafda l-eżerċizzju tar-responsabbiltà tal-ġenituri lil ġenitur wieħed, filwaqt li tillimita r-responsabbiltà tal-ġenituri tal-ġenitur l-ieħor għal obbligi u drittijiet speċifiċi fir-rigward tal-wild/ulied.

3.4 l-obbligu ta' nhas tal-manteniment lill-konjuġi l-ieħor?

Konjuġi ddivorzjat li jinstab li ma kienx unikament responsabbli għall-falliment taż-żwieġ u jkun jinsab f'diffikultajiet finanzjarji jista' jittlob għal manteniment mill-konjuġi l-ieħor skont il-ħtiġijiet raġonevoli tiegħu jew tagħha u l-kapaċitajiet finanzjarji u ta' qligħ tal-konjuġi l-ieħor (l-Artikolu 60(1) tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela).

Jekk divorzju jirrikjedi deterjorament sostanzjali fil-qagħda finanzjarja ta' konjuġi li ma jkunx responsabbli għall-falliment taż-żwieġ, il-konjuġi li jinstab unikament responsabbli għall-falliment taż-żwieġ huwa meħtieġ li jipprovdi fondi biex jissodisfa l-ħtiġijiet tal-konjuġi l-ieħor, anke jekk hu jew hi jkun jinstab f'diffikultajiet finanzjarji (l-Artikolu 60(2) tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela).

L-obbligu tal-manteniment jispicċa meta l-konjuġi li jkun qed jirċievi l-manteniment jerġa' jiżżewweġ. Meta l-konjuġi li jkun meħtieġ iħallas il-manteniment ma jinstabx li kien unikament responsabbli għall-falliment taż-żwieġ, l-obbligu kkonċernat jispicċa ħames snin wara d-divorzju (l-Artikolu 60(3) tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela).

4 F'termini prattiċi, xi jfisser it-terminu legali "separazzjoni ġudizzjarja"?

Din hija separazzjoni formali, jiġifieri hija deciża mill-qorti skont l-Artikoli 61¹ sa 61⁶ tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela.

5 X'inhuma l-kundizzjonijiet għal separazzjoni ġudizzjarja?

Il-kundizzjoni għal separazzjoni hija jekk jinstab li żwieġ ikun falla kompletament.

6 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' separazzjoni ġudizzjarja?

Il-konsegwenzi legali ta' separazzjoni huma l-istess bħal dawk ta' divorzju. Madankollu, konjuġi sseparat ma jistax jerġa' jiżżewweġ.

7 Fil-prattika, xi jfisser it-terminu "annullament taż-żwieġ"?

"Annullament taż-żwieġ" tfisser il-kancellazzjoni ta' kull effett ta' żwieġ b'effett retroattiv, flief għall-istatus tat-tfal minn żwieġ annullat, li jzommu l-istatus ta' tfal imwiela fi żwieġ.

8 X'inhuma l-kundizzjonijiet biex jingħata annullament taż-żwieġ?

Ir-raġunijiet biex jiġi annullat żwieġ huma elenkati fil-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela:

- konjuġi li jkun taħt l-età għal żwieġ (l-Artikolu 10 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela),
- konjuġi jkun kompletament ġuridikament diżabbli (l-Artikolu 11 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela),
- konjuġi jkollu mard mentali jew diżabbiltà intellettuali (l-Artikolu 12 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela),
- konjuġi jkun diġà miżżewweġ ma' persuna oħra (l-Artikolu 13 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela),
- il-konjuġi jiġu minn xulxin b'konsanguinità ta' axxendenza, konsanguinità kollaterali (aħwa, inkluż aħwa fardsieq, u aħwa mwiela barra miż-żwieġ) jew affinità axxendenti (l-Artikolu 14 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela),
- il-konjuġi jiġu minn xulxin b'adozzjoni (l-Artikolu 15 tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela),
- tkun ġiet ipprezentata dikjarazzjoni li, fil-mument taż-żwieġ, konjuġi kien, għal kwalunkwe raġuni, inkapaċi li liberament jesprimi r-rieda tiegħu, żbaljat dwar l-identità tal-parti l-oħra jew taħt theddida illegali (l-Artikolu 15¹ tal-Kodiċi dwar il-Familja u t-Tutela).

Kull waħda minn dawn il-kawżi trid tkun tqajmet ladarba jkun sar iż-żwieġ.

9 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' annullament taż-żwieġ?

Sentenza li tannulla iż-żwieġ hija kostituttiva u għandha konsegwenzi għal partijiet terzi (*erga omnes*). Hemm żewġ tipi ta' konsegwenzi:

- *ex tunc*, jiġifieri konsegwenzi li jmorru lura għad-data meta jkun sar iż-żwieġ, pereżempju, il-konjuġi jmorru lura għall-istat civili li kellhom qabel iżżewġu u jaqilbu għall-kunjom li kellhom qabel, il-konjuġi u l-familja tal-konjuġi l-ieħor ma jibqgħux jiġu minn xulxin b'affinità u mhix possibbli s-suċċessjoni testamentarja;
- *ex nunc*, jiġifieri konsegwenzi li jirriżultaw biss wara li s-sentenza li tannulla iż-żwieġ issir finali, pereżempju, rigward ir-relazzjonijiet ta' proprjetà.

Il-konsegwenzi ta' annullament ta' żwieġ għar-relazzjoni bejn il-konjuġi u t-tfal miż-żwieġ ta' bejniethom u għar-relazzjonijiet ta' proprjetà bejn il-konjuġi huma skont ir-regoli rilevanti dwar id-divorzju. Importanti li l-konjuġi li jidhru fiż-żwieġ b'*mala fede* huwa kkunsidrat bħala l-konjuġi responsabbli għall-falliment taż-żwieġ.

10 Hemm mezzi alternattivi mhux ġudizzjarji biex jissolvew il-kwistjonijiet relatati mad-divorzju mingħajr il-bżonn ta' rikors il-qorti?

Il-konjuġi fil-Polonja jistgħu jirrikorru għall-medjazzjoni tal-familja. L-għanijiet ewlenin huma li l-kunflitti bejn il-konjuġi jiġu riżolti b'mod li jiġu evitati d-divorzju jew is-separazzjoni, u tinstab soluzzjoni bonarja tat-termini tad-divorzju (kwistjonijiet ta' proprjetà, il-kura tat-tfal). Is-servizzi ta' medjazzjoni jipprovduhom l-aktar l-organizzazzjonijiet mhux governattivi, il-fondazzjonijiet u l-Knisja.

Il-konjuġi li jkollhom kunflitti fiż-żwieġ jistgħu jibbenefikaw minn diversi forum ta' terapija għall-familja kif ukoll ifittxu l-għajnuna ta' psikologi, psikoterapisti, gruppi ta' appoġġ, eċċ.

11 Fejn għandi nipprezenta r-rikors (petizzjoni) tiegħi għal divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ? Liema formalitajiet għandhom jiġarsu u liema dokumenti għandi nehmeż mar-rikors tiegħi?

L-applikazzjonijiet għad-divorzju, is-separazzjoni jew l-annullament taż-żwieġ iridu jiġu pprezentati fil-qorti reġjonali (sąd okręgowy) li jkollha l-ġurisdizzjoni fuq l-aħħar post ta' residenza komuni tal-konjuġi. Fin-nuqqas ta' tali qorti, l-applikazzjonijiet iridu jiġu pprezentati fil-qorti reġjonali li jkollha ġurisdizzjoni fuq l-aħħar post ta' residenza tal-applikant.

Applikazzjonijiet bħal dawn huma soġġetti għal tariffa tal-qorti. Madankollu, parti li l-qagħda finanzjarja tagħha ma tippermettilhiex li tħallas it-tariffa tista' titlob lill-qorti biex tiġi eżentata milli tħallas l-ispejjeż tal-qorti kollha jew parti minnhom, u tista' wkoll titlob lill-qorti biex taħtar avukat *ex officio* għalih jew għaliha.

Id-dokumenti li ġejjin iridu jkunu mehmuża mal-applikazzjoni: kopji tal-istat ċivili (iċ-ċertifikat taż-żwieġ, iċ-ċertifikati tat-twelid tat-tfal), prova tal-qliġ (introjtu), dokument li jawtorizza avukat biex jirrappreżenta lil parti (jekk dik il-parti tkun iddeċidiet li tagħżel l-avukat tiegħu jew tagħha) u kwalunkwe ċertifikat ieħor li jista' jkun relevanti għall-każ (ċertifikati mediċi, deċiżjonijiet amministrattivi, eċċ).

12 Nista' ningħata għajnuna legali biex inkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Ara il-punt 11.

Persuna li tapplika għal eżenzjoni sfiha jew parzjali mill-ispejjeż tal-Qorti jew għall-ħatra *ex officio* ta' avukat trid tehmeż mal-applikazzjoni dikjarazzjoni tal-qagħda finanzjarja tiegħu jew tagħha (fuq formola apposta, li tingieb mill-qorti).

13 Huwa possibbli li deċiżjoni relatata ma' divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ tiġi appellata?

Iva, f'dawn il-kawżi kollha huwa possibbli li jsir appell fil-qorti tat-tieni istanza. Il-konjuġi jistgħu jikkontestaw fil-qrati tal-appell id-deċiżjonijiet tal-qrati reġjonali.

14 X'għandi nagħmel biex deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti fi Stat Membru ieħor tiġi rikonossuta f'dan l-Istat Membru?

B'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 tas-27 ta' Novembru 2003 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-infurzar ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "Ir-Regolament Brussell IIa"), tali deċiżjonijiet huma awtomatikament rikonossuti fil-Polonja mingħajr il-ħtieġa ta' xi proċedura ta' rikonossiment speċjali. (l-Artikolu 21 tar-Regolament Brussell IIa).

15 F'liema qorti għandi nirrikorri biex nopponi għar-rikonossiment ta' deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti ta' Stat Membru ieħor? Liema proċedura tapplika f'dawn il-każijiet?

Kull parti interessata tista' tapplika għal deċiżjoni li sentenza tiġi jew ma tiġix rikonossuta (l-Artikolu 21(3) tar-Regolament Brussell IIa). Fil-Polonja, applikazzjonijiet bħal dawn jiġu ppreżentati fil-qrati reġjonali. Il-ġurisdizzjoni lokali tiġi deċiża b'referenza għall-post ta' residenza abitwali tal-persuna kontra min qed tiġi ppreżentata l-applikazzjoni għal deċiżjoni li sentenza tiġi jew ma tiġix rikonossuta. Jekk ebda wieħed mill-postijiet li hemm referenza għalihom hawn fuq ma jinsab fil-Polonja, il-ġurisdizzjoni lokali tiġi ddeterminata b'referenza għall-post tal-infurzar (l-Artikolu 29(2) tar-Regolament Brussell IIa).

16 Liema liġi tad-divorzju tiġi applikata mill-qorti fil-proċeduri ta' divorzju bejn konjuġi li ma jgħix f'dan l-Istat Membru jew li huma ta' nazzjonalitajiet differenti?

Il-Polonja hija parti għal ħafna ftehimiet internazzjonali li jirregolaw il-kwistjoni ta' hawn fuq. Dawn ir-regoli jieħdu preċedenza fuq il-liġi internazzjonali privata Pollakka. Għaldaqstant, regoli differenti jistgħu jkunu applikabbli kull meta l-konjuġi jkunu ta' nazzjonalitajiet differenti. Fin-nuqqas ta' ftehim internazzjonali, japplika l-Att dwar il-Liġi Internazzjonali Privata tal-14 ta' Frar 2011. B'konformità mal-Artikolu 54 ta' dan l-Att, żwieġ jista' jinħall taħt il-liġi nattivha komuni (*Lex Patriae Communis*) tal-konjuġi applikabbli fiż-żmien meta tiġi ppreżentata talba biex jinħall iż-żwieġ. Fin-nuqqas ta' liġi nattivha komuni tal-konjuġi, il-liġi applikabbli hija l-liġi tal-pajjiż fejn ikunu jirrisjedu ż-żewġ konjuġi meta tiġi ppreżentata t-talba biex jinħall iż-żwieġ. Jekk il-konjuġi ma jkollhomx post ta' residenza komuni fiż-żmien meta tiġi ppreżentata din it-talba, il-liġi applikabbli hija l-liġi tal-aħħar pajjiż fejn il-konjuġi kellhom residenza komuni, bil-kundizzjoni li wieħed mill-konjuġi jkun għad għandu l-post ta' residenza abitwali tiegħu jew tagħha hemmhekk. F'każi oħra, iż-żwieġijiet jinħallu skont il-liġi Pollakka.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 03/12/2015